

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนกระบวนวิชาภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ได้แผนการสอนและรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้สำหรับภาษาอังกฤษระดับชั้นปานกลาง (Intermediate) ซึ่งประกอบไปด้วยแผนการสอนจำนวน 45 ชั่วโมงครอบคลุมเนื้อหาจำนวน 29 แผน และมีจำนวน 10 แผนที่มีรูปแบบกิจกรรม 11 กิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งผลสรุปจากงานวิจัยจะช่วยให้ผู้จัดทำหลักสูตร อีกทั้งผู้สอนนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับปริญญาตรี ได้มีแนวทางในการวางแผนรูปแบบการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัย และอภิปรายผลที่ได้ในการวิจัยในครั้งนี้ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยจะนำเสนอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ตามรายละเอียดดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนกระบวนวิชาภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาในการเพิ่มพูนทักษะทางด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1.1 สรุปผลจากแบบประเมินประสิทธิภาพแผนการสอน

จากผลการวิเคราะห์การประเมินประสิทธิภาพแผนการสอนที่นำเสนอในบทที่ 4 สามารถสรุปผลได้ ดังต่อไปนี้ จากการประเมินประสิทธิภาพแผนการสอนทั้ง 10 แผน ทั้งหมด

11 กิจกรรม โดยผู้สังเกตการณ์ 2 ท่านและผู้สอน และจากการวิเคราะห์โดยโปรแกรม SPSS พบว่ามีแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 8 แผน 8 กิจกรรม คือ แผนการสอนที่ 8 กิจกรรม KWL แผนการสอนที่ 11 กิจกรรม Rally table: creating mind map แผนการสอนที่ 12 กิจกรรม Six Thinking Hat แผนการสอนที่ 13 กิจกรรม PMI แผนการสอนที่ 19 กิจกรรม KWLH แผนการสอนที่ 21 กิจกรรม Jigsaw reading แผนการสอนที่ 23 กิจกรรม CIRT แผนการสอนที่ 25 กิจกรรม Pair work: creating role play และแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากจำนวน 2 แผน 3 กิจกรรม คือ แผนการสอนที่ 1 กิจกรรม Think-pair-square แผนการสอนที่ 20 กิจกรรม KWLH และ กิจกรรม Showdown ดังนั้นจากผลที่แสดงถึงประสิทธิภาพแผนการสอนที่อยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมากนี้สามารถอ้างอิงตามหลักสถิติได้ว่าแผนการสอนทั้ง 10 แผนนี้สามารถพัฒนาทักษะทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาได้ อีกทั้งจากข้อเสนอแนะจากผู้สังเกตการณ์ 2 ท่านและผู้สอนเองยังเห็นพ้องกันว่าในขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย การเข้าร่วมกิจกรรม การวางแผนการทำงาน การนำเสนอผลงาน พฤติกรรมที่นักศึกษาได้แสดงออกในขณะการทำงานร่วมกัน เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มโดยใช้เหตุผลที่เหมาะสม การตัดสินใจที่จะยอมรับในข้อมูลที่ได้ฟังจากเพื่อนหรือจากข้อมูลที่ได้อ่าน หรือได้จากการค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองหรือศึกษาร่วมกันในกลุ่มเพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ เหล่านี้ล้วนสามารถพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา นอกจากนี้แล้วจากการสังเกตการณ์ยังพบอีกว่านักศึกษามีความสุขในการปฏิบัติงานกลุ่ม มีความกระตือรือร้นในการทำงานกลุ่มและการวางแผนเพื่อให้ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จากข้อปรับปรุงที่ผู้สังเกตการณ์และผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะพบว่าข้อปรับปรุงส่วนใหญ่จะให้ผู้วิจัยเพิ่มรายละเอียดในส่วนของการอธิบายขั้นตอนของการทำกิจกรรมให้ชัดเจนเนื่องจากกิจกรรมในแต่ละแผนเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาไม่คุ้นเคยมาก่อน และควรจะมีการถามคำถามเพื่อสรุปเนื้อหาของบทอ่าน เช่น การถามข้อคิดที่นักศึกษาได้จากบทอ่าน เป็นต้น อีกทั้งในการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม ผู้สอนควรจะให้ให้นักศึกษาได้ร่วมกันอภิปรายถึงข้อดีและข้อด้อยของผลงานของเพื่อนจากกลุ่มอื่นๆ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงสำหรับการทำผลงานในครั้งต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลจากข้อปรับปรุงจากผู้สังเกตการณ์และผู้สอนเป็นประโยชน์อย่างมากในด้านการช่วยพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 สรุปผลจากแบบสะท้อนคิด

จากการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการเขียนตอบแบบสะท้อนคิดของนักศึกษาของทั้งหมด

10 แผน 11 กิจกรรม สรุปได้ว่า นักศึกษามีความพอใจกับกิจกรรมทุกกิจกรรมที่นำมาประยุกต์ใช้กับบทเรียน เนื่องจากกิจกรรมทุกกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำงานร่วมกันเป็นการฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน และในขณะการทำงานร่วมกันนักศึกษาได้มีโอกาสอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เช่น คำศัพท์ โครงสร้างประโยค และ ไวยากรณ์ อีกทั้งยังได้มีโอกาสฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การพูด การฟัง การอ่านและการเขียนอีกด้วย นอกจากนั้นกิจกรรมยังช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถคิดได้อย่างสร้างสรรค์และมีวิจารณญาณ นอกจากนั้นนักศึกษายังระบุเพิ่มเติมอีกว่า กิจกรรมเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษากล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ของตนเองและสามารถค้นคว้าข้อมูลได้อย่างถูกต้องวิธีตามแหล่งค้นคว้าข้อมูล

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาก่อนและหลังจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการวิชาภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญา

จากการวิเคราะห์โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์โดยใช้ t-test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน สรุปได้ว่า จากจำนวนนักศึกษาที่เข้าสอบจำนวน 18 คน พบว่านักศึกษามีคะแนนทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพิ่มขึ้นจำนวน 6 คน และ นักศึกษาจำนวน 12 คน ไม่มีคะแนนเพิ่มขึ้น การทดสอบสมมติฐานด้วย t-test แสดงให้เห็นว่าค่า Sig (2-tailed) มีค่าเท่ากับ 0.89 และหารแล้วมีค่าเท่ากับ 0.445 จะเห็นได้ว่ามีค่าน้อยกว่าค่าแอลฟา (α) ที่ระดับ .05 และค่า t มีค่าเท่ากับ -1.802 ดังนั้นจึงยอมรับ H_0 ที่ระดับ .05 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสรุปว่าค่าเฉลี่ยของการทดสอบหลังการสอนมากกว่าก่อนการสอนด้วยกิจกรรมจึงแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่เพิ่มพูนขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนและหลังจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญา

จากการวิเคราะห์โดยใช้สถิติหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำมาเทียบเกณฑ์ที่กำหนด คือ ให้ผู้เรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับหรือสูงกว่าร้อยละ 50 และวิเคราะห์โดยใช้ T-test เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถ ทางด้านการเรียน ภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน สรุปได้ว่า จากแบบทดสอบก่อนเรียนมีนักศึกษา เข้าสอบทั้งหมด จำนวน 18 คน ไม่พบนักศึกษาที่สามารถผ่านเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ และผลสรุปจาก แบบทดสอบหลังเรียน พบว่าจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่เข้าสอบจำนวน 18 คน มีนักศึกษาที่สามารถ สอบผ่านตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้เพียงแค่ 1 คนเท่านั้น แต่ทั้งนี้จากการสรุปผลของการเปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่นักศึกษาทำได้จากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าค่าเฉลี่ยมีค่า สูงขึ้นจาก 6.04 คะแนนเพิ่มเป็น 7.83 คะแนน

อภิปรายผลการวิจัย

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลการวิจัย โดยจัดแบ่งหัวข้อดังนี้ ในส่วนแรกจะอภิปราย ผลของการประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ได้สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎี การสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาในการเพิ่มพูนทักษะทางด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ นักศึกษา ส่วนที่สองจะอภิปรายผลการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนทางด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณก่อนและหลังจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวคิด ทฤษฎีการสร้างสรรคองค์ความรู้ด้วยปัญญา

1. รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการภาษาอังกฤษที่ได้สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรคองค์ความรู้ด้วยปัญญาในการเพิ่มพูนทักษะทางด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ นักศึกษา

จากผลการวิเคราะห์รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการภาษาอังกฤษที่ได้สร้างขึ้นตาม แนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรคองค์ความรู้ด้วยปัญญาในการเพิ่มพูนทักษะทางด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ ของนักศึกษา ผู้วิจัยพบว่าจุดเด่นของแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนคือ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในการเรียนภาษาอังกฤษเนื่องจากกิจกรรมในแผนการ สอนสามารถพัฒนานักศึกษาทางด้านทักษะการพูด การเขียน การอ่านและการคิดในรูปแบบต่างๆ เช่นการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ เป็นต้น อีกทั้งกิจกรรมยัง

ส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นกระบวนการสร้างและพัฒนา รูปแบบการเรียน การสอนจึงควรจะคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

นอกจากนั้นจุดเด่นอีกประการหนึ่งของรูปแบบการเรียนการสอนที่ได้พัฒนาขึ้นนี้คือ กิจกรรมเพราะกิจกรรมเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและ กระตุ้นให้นักศึกษาได้ฝึกคิดอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากในกระบวนการทำกิจกรรมนักศึกษาได้ เปลี่ยนบทบาทจากผู้รับมาเป็นผู้ปฏิบัติและแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง ในการเตรียมนำเสนอผลงาน นักศึกษาจะต้องมีการค้นคว้าหาข้อมูลที่เหมาะสมในการสนับสนุนเนื้อหาในการนำเสนอและ ผู้สอนได้เปลี่ยนจากผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะจึงสามารถกล่าวได้ว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนนั้นเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น มีความกระตือรือร้นซึ่ง จากการที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กิจกรรมก็พบว่า เป็นไปตามความเห็นของ พิมพันธ์ เชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข และสุวิทย์ มูลคำ (พิมพันธ์ เชะคุปต์และเพยาว์ ยินดีสุข, 2551: 41; สุวิทย์ มูลคำ, 2547: 48) ที่อธิบายว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาที่ดีควรเป็น กิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างความรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและเกิดการ เรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง การที่ผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความรู้ด้วยตนเองนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ มีส่วนร่วมทางสติปัญญาและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง โดยผู้สอนอาจให้ ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากใบความรู้ จากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ผู้เรียนจะเกิดการเชื่อมโยง ความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ โดยผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยเหลือ มีการตรวจสอบความรู้ใหม่ ซึ่งสามารถ กระทำได้ทั้งการตรวจสอบกันเอง ระหว่างกลุ่ม หรือผู้สอนช่วยเหลือในการตรวจสอบความรู้ใหม่

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้มาจากแบบสะท้อนคิดซึ่งให้ผู้เรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อ กิจกรรมสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนพอใจกับรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมกลุ่ม เพราะเป็น กิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองเนื่องจากได้แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่มและกระตุ้นให้นักศึกษาได้ฝึกคิดแก้ปัญหาและคิดอย่างมีวิจารณญาณซึ่ง สอดคล้องกับนักวิชาการอีกหลายท่าน อย่างเช่น Williams และ Burden Marlowe และ Marilyn และ จรัล จันทิพย์ (Williams และ Burden, 1997: 43; Marlowe และ Marilyn, 1998:10; และ จรัล จันทิพย์, 2552: 17) ที่ว่าการสร้างความรู้ของผู้เรียนนั้นมีสองประการ คือ วิธีการที่ผู้เรียนแต่ละ คนพยายามทำความเข้าใจ เรียนรู้และแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเอง กับวิธีการสร้างความรู้ความคิด

ร่วมกันระหว่าง อาจารย์และผู้เรียน อีกทั้งการกระบวนการเรียนรู้ไม่ได้เกิดจากการรับรู้ข้อมูล ข่าวสารเพียงอย่างเดียวแต่เป็นการสร้างความรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งแต่ละคนอาจจะมีการรับรู้ต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้เดิมและประสบการณ์ที่ต่างกันของแต่ละบุคคลการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดจาก การสร้างองค์ความรู้ การสร้างสรรค์และการพัฒนาความรู้ นั้นๆ ด้วยตัวของผู้เรียนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถ รับรู้ข้อมูลต่างๆ ได้จากหลายแหล่งการเรียนรู้ เช่น หนังสือและจากสื่อต่างๆ การเรียนรู้นั้นจะเป็นผล มาจากการที่ผู้เรียนได้นำประสบการณ์เรียนรู้ที่มีมาแต่เดิมมาคิดร่วมกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้ เรียนรู้ อีกทั้งการเรียนรู้สามารถเกิดจากการที่ผู้เรียนซักถามและจากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้รับ มาวิเคราะห์และจะเกิดเป็นองค์ความรู้ของตนเองในที่สุด

จากจุดเด่นที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ออกมาให้สะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรที่ให้นักศึกษาเป็น ผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองนี้เอื้อประโยชน์อย่างมากในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาและ สามารถพัฒนาทักษะชีวิตทางด้านกระบวนการคิดของนักศึกษาอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็น ของ Reyes และ Trina จรัล จันทิพย์ และ Chamot และคณะ (Reyes และ Trina, 2008:39; จรัล จันทิพย์, 2552:17; Chamot และคณะ, 1999: 11) กล่าวไว้ว่าในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ นั้น หากผู้สอนได้นำหลักหลักการของทฤษฎีการสร้างสรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาไปปรับใช้ใน ห้องเรียนก็จะก่อเกิดประโยชน์อย่างมากต่อผู้เรียนเพราะหลักการของทฤษฎีนี้จะเน้นกระบวนการ สร้างความรู้มากกว่าการรับความรู้ อีกทั้งเป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนจะสนับสนุนการ สร้างความรู้ของผู้เรียนมากกว่าความพยายามในการถ่ายทอดความรู้ของผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีการสร้างสรค์องค์ความรู้ด้วยปัญญาเพื่อให้นักศึกษา สามารถควบคุมการรู้คิดของตนเอง ผู้สอนควรที่จะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ ครอบคลุมตามกระบวนการเรียนรู้ตามกลุยุทธ์ ดังนี้ การวางแผน (Planning) การตรวจสอบ (Monitoring) การแก้ปัญหา (Problem Solving) และการประเมินผล (Evaluation) กลุยุทธ์การเรียน ในรูปแบบอภิปัญหานี้เป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้สอนและผู้เรียนในการเรียนภาษา หากผู้เรียน ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการการควบคุมการรู้คิดของตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงาน ได้อย่างสำเร็จลุล่วง อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถปรับกระบวนการดังกล่าวไปใช้ได้ในทุกๆ วิชาที่ตนเอง เรียนและยังส่งผลให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับผู้สอนหากดำเนินการ

สอนตามรูปแบบกลยุทธ์การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการรู้คิดของตนเองจะสามารถส่งเสริมเอื้อให้ผู้เรียนเกิดทักษะชีวิตเพราะผู้เรียนจะตระหนักรู้ในสิ่งตนเองคิดอยู่เสมอ

ผลจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน ผู้วิจัยยังได้พบจุดเด่นอีกประการหนึ่งของการจัดกิจกรรมในห้องเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง คือ การที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองมาเป็นผู้ที่สามารถคิดได้อย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากในกระบวนการทำงานกลุ่มนักศึกษาจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และในขั้นตอนนี้เองนักศึกษาจะเกิดการพิจารณาอย่างรอบคอบว่าจะยอมรับและจะเชื่อในสิ่งที่เพื่อนแสดงความคิดเห็นหรือไม่ ดังที่ ประพันธ์ศิริ สุเสารัง (2551: 92-95) ได้กล่าวถึงแนวทางที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ การให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมจากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากของจริง ประกอบกับการใช้สื่อที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้สมองในการคิด การพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือพยายามจัดให้ผู้เรียนได้มีการเรียนหรือทำกิจกรรมเป็นกลุ่มหรืออย่างน้อยเป็นคู่ เพราะเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนมีความระมัดระวังรอบคอบและรู้จักตรวจสอบ ความคิดที่ไม่เป็นระบบของตนเอง ตลอดจนของผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการคิดให้กับเด็กและเยาวชน กิจกรรมควรเป็นกิจกรรมที่สร้างความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น โดยใช้สื่อ คำถาม กิจกรรม ฝึกให้ผู้เรียนมีความกล้าเสี่ยงสร้างสิ่งใหม่โดยใช้สถานการณ์ที่ช่วยให้คาดการณ์และคาดเดาสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจมีคำตอบหลายๆแนวทาง อีกทั้งกิจกรรมควรมีความยุ่งยากซับซ้อนรวมถึงกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ

ทั้งนี้สิ่งที่ผู้สอนควรจะต้องคำนึงถึงคือ การแบ่งกลุ่มของนักศึกษา เพราะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนและกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ภายในกลุ่ม การจัดกลุ่มผู้สอนควรให้นักศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษอยู่ในระดับสูงและความสามารถทางภาษาอังกฤษที่อยู่ในระดับต่ำอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ผู้เรียนที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยสนับสนุนผู้เรียนที่อ่อนกว่า นอกจากนี้แล้วผู้สอนควรมีการเปลี่ยนกลุ่มนักศึกษามั่วๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสนอภิปรายและเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อนที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับสมพิศ แสงศิริรักษ์ (2545: 18-19) ที่เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนเป็นกลุ่ม ผู้เรียนที่มีความสามารถสูงจะช่วยเหลือผู้เรียนที่ต่ำกว่า จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้และสร้างความรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ผู้สอนต้องกระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกันให้สำเร็จลุล่วง อีกทั้งต้องสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียน ทุกคนในกลุ่มจะประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ตามเป้าหมาย

2. การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทางด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยปัญญา

จากผลการวิเคราะห์คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาจำนวน 18 คนพบว่าผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยปัญญา

3. การเปรียบเทียบนักศึกษาความสามารถทางด้านการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยปัญญา

จากผลการวิเคราะห์คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาจำนวน 18 คนพบว่าผู้เรียนยังไม่สามารถพัฒนาความสามารถทางด้านการเรียนภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยปัญญา เนื่องจากพบว่าจำนวนนักศึกษาที่สามารถสอบผ่านเกณฑ์ของข้อสอบหลังเรียนมีเพียงแค่หนึ่งคนเท่านั้น ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า มีหลายปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการทำข้อสอบของนักศึกษา ดังนี้

ประการแรก นักศึกษามีระยะเวลาในการทำข้อสอบจำกัดเนื่องจากการทำข้อสอบฉบับนี้นักศึกษาจะต้องมีการประมวลความคิดอย่างละเอียดรอบคอบในการตอบคำถาม ดังนั้นการให้เวลานักศึกษาเพียงหนึ่งชั่วโมงอาจไม่พอเพียงสำหรับการตอบคำถามที่มุ่งให้นักศึกษาใช้กระบวนการคิด

ประการที่สอง ในวันที่ผู้สอนทำการทดสอบหลังเรียนพบว่าผู้เรียนจำนวน 7 คนเข้าชั้นเรียนสาย จึงทำให้มีเวลาในการทำทดสอบน้อยลง

ประการที่สาม นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่จะนำมาใช้ตอบคำถามอยู่ในวงจำกัด จึงเป็นอุปสรรคในการเขียนตอบคำถาม

ประการที่สี่ นักศึกษาบางคนมีปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษ จึงทำให้ไม่สามารถเข้าใจในเนื้อหาของบทอ่านและไม่สามารถเข้าใจคำถาม จึงทำให้ไม่สามารถตอบคำถามได้ตรงประเด็น

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากผลของคะแนนสอบก่อนและหลังจากการเรียนรู้โดยใช้หลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น พบว่านักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นจำนวน 12 คน จากข้อสังเกตที่พบได้จากคะแนนที่เพิ่มขึ้นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่านักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์ ได้ระดมความคิดหาเหตุผลมาสนับสนุนข้อคำถามได้ดีขึ้น

เนื่องจากผลของคะแนนสอบไม่สามารถชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนกระบวนภาษาอังกฤษที่ได้สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยปัญญาสามารถเพิ่มพูนความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการสัมภาษณ์นักศึกษาเพิ่มเติมเพื่อใช้สำหรับการอภิปรายผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาจำนวน 11 คน พบว่านักศึกษาเกิดการพัฒนาในด้านทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและทักษะการคิดมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาได้ปฏิบัติงานร่วมกันซึ่งในการเรียนลักษณะนี้จะสำเร็งนั้นจำเป็นอย่างที่ยังที่ต้องอาศัยความร่วมมือของนักศึกษาทุกคน นักศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น นอกจากนั้นนักศึกษายังมีความพอใจในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนถึงแม้ว่าในระยะแรกจะเกิดความเขินอาย ไม่กล้าแสดงออก แต่หลังจากที่นักศึกษาได้ค้นพบว่าการปฏิบัติงานกลุ่มให้สำเร็จลุล่วงนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากสมาชิกในกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัยที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยปัญญาเพื่อเพิ่มพูนทักษะทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาไปประยุกต์ใช้

1. ควรศึกษาวิเคราะห์ปัญหาทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา และความต้องการของผู้เรียน เพื่อจะได้นำรูปแบบการเรียนการสอนไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

2. เนื่องจากแผนการสอนที่สร้างขึ้นเป็นแผนการสอนสำหรับการนำไปใช้ในการเรียนคาบละหนึ่งชั่วโมงดังนั้น หากมหาวิทยาลัยที่จะนำไปใช้ควรพิจารณาถึงช่วงเวลาของชั่วโมงในการสอน เพื่อจะได้ปรับแผนการสอนให้เหมาะสมกับช่วงเวลาของการสอนในแต่ละคาบเรียน

3. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยมีจำนวน 18 คน ดังนั้นการจัดกิจกรรมในแต่ละชั่วโมงของการเรียนจึงเพียงพอในการนำเสนอผลงานของนักศึกษาเพราะจะมีประมาณ 4-5 กลุ่มเท่านั้น ทั้งนี้หากในชั้นเรียนมีจำนวนนักศึกษามากผู้สอนควรคำนึงถึงช่วงเวลาในการนำเสนอที่จะต้องมากขึ้นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับรูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะนำไปปรับสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมและรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยปัญญาในการเพิ่มพูนทักษะทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อให้ได้กิจกรรมและรูปแบบของการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้นที่จะสามารถพัฒนานักศึกษาทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
2. การพิจารณาความสามารถของผู้เรียนทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังจากการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการวิชาภาษาอังกฤษตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งองค์ความรู้ด้วยปัญญา ควรจะนำผลของคะแนนจากการสอบกลางภาคและปลายภาคของนักศึกษามาร่วมพิจารณาด้วย เนื่องจากอุปสรรคประการหนึ่งในการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษา คือ นักศึกษามีเวลาในการทำแบบทดสอบหลังเรียนจำกัด และนักศึกษาบางคนเข้าชั้นเรียนสายจึงทำให้มีเวลาในการทำข้อสอบน้อยลง สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาในด้านการคิด ดังนั้นการพิจารณาความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาหากนำผลสอบกลางภาคและปลายภาคของนักศึกษามาพิจารณาประกอบด้วยอาจทำให้สามารถบ่งชี้ได้ชัดเจนเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา ทั้งนี้รูปแบบในข้อคำถามของข้อสอบกลางภาคและปลายภาคจะต้องเป็นแบบเขียนตอบและข้อคำถามจะต้องเป็นคำถามที่สามารถวัดนักศึกษาทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณ